

طواف

طواف

شکایات طواف

س ۱۴۱۰ - شخصی در پایان یکی از اشواط طواف، آن را رها کرده و لحظه ای استراحت می کند و هنگامی که برای تکمیل آن برمی گردد، شک می کند که شوط پنجم بوده یا ششم، تکلیفش چیست؟

-- آیه الله تبریزی: چنانچه طواف واجب بوده باطل است و باید آن را اعاده نماید، والله العالم.

-- آیه الله خامنه ای: شک در عدد اشواط طواف بین ۵ و ۶ در هر صورت مبطل طواف است.

-- آیه الله سبحانی: طواف او باطل است.

-- آیه الله سیستانی: طوافش باطل است و باید از سر بگیرد.

-- آیه الله صافی: در فرض سؤال، ظاهراً طواف مذکور باطل است باید از آن طواف صرف نظر کند و طواف دیگر انجام دهد، والله العالم.

-- آیه الله فاضل: طواف وی در فرض سؤال باطل است.

-- آیه الله مکارم: احتیاط واجب آن است که آن را رها کند و از نو شروع کند.

-- آیه الله نوری: طوافش باطل است.

بطلان طواف

س ۱۴۱۱ - شخصی عمره مفرده ای به نیابت از پدرش انجام داده و روز بعد به نیابت مادرش محرم می شود و در اثنای آن، متوجه می شود که در عمره اوّل طواف و نماز آن را بدون وضو انجام داده است، وظیفه او در این صورت چیست؟

-- آیه الله تبریزی: بنابر احتیاط طواف و نماز آن را قضا نماید و پس از آن تمام اعمال عمره مفرده به قصد ما فی الذمه انجام دهد، والله العالم

-- آیه الله خامنه ای: باید طواف و نماز عمره اول را اعاده نماید و احرام دوم نیز صحیح است.

-- آیه الله سبحانی: احرام دوم باطل است، باید با طهارت طواف و نماز و سپس اعمال مترتبه عمره را بیاورد و سپس برای مادرش محرم شود و عمره بیاورد لکن صورت بهتر این است که با همان احرام دوم اعمال را بعنوان وظیفه فعلی بیاورد و تقصیر نماید و طواف نساء و نماز آن را نیز به همین نیت بیاورد و چنانچه هر کدام از آن دو عمره یا هر دوی آن ها با نذر یا استیجار بر او واجب شده بود مجدداً به احتیاط واجب آن ها را بیاورد.

-- آیه الله سیستانی: احرام دوم باطل است و باید همه اعمال عمره اول را اعاده کند.

-- آیه الله صافی: در فرض سؤال، طواف و نماز عمره ای را که به نیابت پدر انجام داده اعاده نماید، والله العالم

-- آیه الله فاضل: ابتدا طواف و نماز طواف عمره سابق را بجا آورد سپس اعمال عمره فعلی را انجام دهد.

-- آیه الله مکارم: طواف و نماز عمره اول را اعاده می کند و عمره دوم را به قصد رجاء ادامه می دهد (توجه داشته باشد که در یک ماه قمری بیش از یک عمره نمی توان انجام داد مگر اینکه بر نیت رجاء ؛ یعنی به امید اینکه مطلوب باشد).

-- آیه الله نوری: بعد از اتمام عمره دوم طواف و نماز آن را که از عمره اول بجا مانده است بجا بیاورد صحیح است.

نجاست معفو در طواف

س ۱۴۱۲ آیا نجاست معفو در نماز، در طواف نیز معفو است؟ و حکم محمول متنجس در طواف چیست؟

-- آیه الله تبریزی: نجاست معفو در نماز، بنا بر احتیاط در طواف معفو نیست و محمول متنجس مضر به طواف نیست، والله العالم.

-- آیه الله سبحانی: نجاستی که در نماز از آن عفو شده در طواف از آن عفو نشده است ولی حمل چیز نجس که سائر نباشد مانند دستمال نجس ضرری به صحت طواف نمی زند.

-- آیه الله سیستانی: به احتیاط واجب معفو نیست ولی حمل متنجس اشکال ندارد.

-- آیه الله صافی: بنا بر احتیاط نجاست معفو در نماز، در طواف معفو نیست اما محمول متنجس اگر سائر نباشد اشکال ندارد، والله العالم.

-- آیه الله فاضل: احتیاط واجب آن است که از نجاستی که در نماز عفو شده و از محمول متنجس اجتناب شود.

-- آیه الله مکارم: نجاست معفو نیست (بنا بر احتیاط واجب) ولی محمول متنجس اشکالی ندارد.

-- آیه الله نوری: در طواف معفو نیست و محمول هم باید متنجس نباشد.

غسل مستحب طواف

س ۱۴۱۳ آیا به جز غسل مستحبی برای رفتن به مسجدالحرام، غسل دیگری برای طواف مستحب است و در صورت وجود چنین استحبابی، آیا یک غسل به نیت هر دو کافی است؟

-- آیه الله تبریزی: برای زیارت بیتالله غسل مستحب است و طواف، زیارت بیت است، والله العالم.

-- آیه الله خامنه ای: برای مخصوص طواف هم غسل مستحبی وارد شده است ولی می توانید هر دو را در یک غسل نیت کنید.

-- آیه الله سبحانی: آنچه که از غسل های مستحب بیان شده است یکی غسل ورود به حرم است که اگر کسی تا ورود به مکه آن را تأخیر انداخت مانعی ندارد سپس غسل ورود به مکه است که این غیر غسل ورود به حرم است و رجاء می شود هر دو را به یک نیت انجام داد و اگر کسی این دو غسل را انجام نداد و تأخیر انداخت تا موقعی که منزل گرفت در منزل و قبل از رفتن به مسجد الحرام غسل کند کفایت می کند و دیگری غسل ورود به خانه کعبه است.

-- آیه الله سیستانی: غسل زیارت کعبه مستحب است ولی استحباب غسل دخول مسجدالحرام و غسل طواف ثابت نیست و اگر خواست انجام دهد به قصد رجاء اشکال ندارد و می تواند یک غسل را به نیت های متعدد انجام دهد.

-- آیه الله صافی: غسل برای طواف بالخصوص، به نظر نرسیده است، والله العالم.

-- آیه الله فاضل: بلی برای هر دو مورد؛ یعنی دخول در مسجدالحرام و طواف غسل مستحب است و یک غسل به نیت هر دو کفایت می کند.

-- آیه الله مکارم: ظاهراً طواف، غسل مستحب ندارد.

-- آیه الله نوری: بجز غسل مستحبی برای رفتن به مسجدالحرام استحباب غسل دیگری برای طواف ثابت نیست.

هل خوردن در طواف

س ۱۴۱۴ شخصی در یکی از اشواط، گام هایی را در اثر فشار جمعیت بی اختیار پیموده و به همان نحو ادامه داده و طواف را پایان برده است، اکنون که مسأله را فرا گرفته، نه جای آن مقدار را می داند و نه شوط را، تکلیف او چیست؟

-- آیه الله تبریزی: حرکت غیر اختیاری در فرض مزبور مضر به طواف نیست، والله العالم.

-- آیه الله خامنه ای: اگر با قصد طواف نموده، اشکال ندارد.

-- آیه الله سبحانی: هرگاه قصد طواف همراه با جمعیت را کرده باشد کافی است و گرنه احتیاطاً خودش و اگر مقدور نیست یک طواف کامل به نیت تکلیف فعلی انجام دهد و نماز آن را بخواند.

-- آیه الله سیستانی: اگر کاملاً بی اختیار بوده طواف را پس از فوت موالات از سر بگیرد.

-- آیه الله صافی: از طواف مذکور صرف نظر کند و طواف دیگر انجام دهد، والله العالم

-- آیه الله فاضل: احتیاطاً خودش و اگر نمی تواند فردی را نایب کند تا یک طواف و نماز طواف برای او بجا آورد.

-- آیه الله مکارم: اگر منظور از بی اختیار بودن این است که در وسط جمعیت قرار گرفته و قصد طواف دارد و جمعیت او را پیش می برند این وضع ضرری به طواف نمی زند.

-- آیه الله نوری: لازم است طواف را اعاده کند.

طواف معذورین

س ۱۴۱۵- افراد ناتوان که قبلاً با صندلی چرخدار (ویلچر) یا سبد (تخت روان) طواف داده می شدند، در سال جاری از طواف در صحن مسجدالحرام منع شده اند و حتی ممکن است کسی نباشد تا فرد ناتوان را بر دوش خود حمل کند و طواف بدهد یا همین کار نیز ممنوع شود و چنین افرادی باید در طبقه دوم یا پشتبام مسجدالحرام طواف داده شوند. آیا چنین طوافی کفایت می کند یا نه، وظیفه آنان چیست؟

-- آیه الله بهجت: در صورت عدم امکان، با رعایت الاقرب فالاقرب، کفایت می کند.

-- آیه الله تبریزی: احتیاط واجب آن است که آن ها را از طبقه دوم طواف دهند و نایب هم برایشان بگیرند.

-- آیه الله خامنه ای: هرگاه به هر جهت نتواند در صحن مسجدالحرام طواف کند، و باید طواف را در طبقه دوم انجام دهد، به احتیاط واجب باید چنین شخصی خودش در طبقه دوم طواف کند و کسی را هم نایب بگیرد که برای او در صحن مسجد طواف انجام دهد، و نماز را هم خودش در طبقه دوم، و نائیش در صحن مسجد بخواند، و اگر خودش بتواند در صحن مسجد نماز بخواند همان نماز او کفایت می کند

-- آیه الله سبحانی: به خاطر ضرورت افراد معلول و ناتوان و پیر که قادر بر طواف در صحن مسجد الحرام با رعایت الاقرب فالاقرب نیستند و یا قوانین داخلی به آن ها اجازه چنین طوافی را با ویلچر و امثال آن نمی دهد می توانند در طبقه دوم طواف کنند و به احتیاط واجب نایب نیز بگیرند که طواف را در محدوده طواف انجام دهد و نایب نماز طواف را پشت مقام بخواند و خود او نیز اگر امکان دارد نماز را در طبقه همکف پشت مقام بخواند مگر اینکه حرجی و مشقتی باشد که در این صورت نماز طواف را در همان طبقه به نحوی که پشت مقام حساب شود بخواند و احتیاط مستحب این است که طواف نایب کمی با تأخیر از منوب عنه باشد یعنی هم زمان نباشد و فاصله زیاد نیز نباشد.

-- آیه الله سیستانی: چنانچه احراز شود که طبقه دوم بالاتر از کعبه است، طواف از بالا کفایت نمی کند و باید برای طواف از پایین نایب بگیرند و لازم نیست احتیاط کنند و چنانچه مطلب مشکوک باشد، باید احتیاطاً بین طواف از بالا و نایب گرفتن از پایین جمع نمایند.

-- آیه الله شبیری زنجانی: در مورد سؤال اگر ممکن باشد کسی فرد ناتوان را بر دوش حمل کند، طواف در محدوده

بین مقام ابراهیم و کعبه لازم است و در غیر این صورت باید نایب بگیرند تا در محدوده طواف کند و بنا بر احتیاط مستحب نیز خود شخص در طبقه دوم طواف داده شود و چنانچه نیابت نیز ممکن نباشد طواف دادن شخص در طبقه دوم کفایت می کند.

-- آیه الله صافی گلپایگانی: در فرض مذکور این افراد باید در طبقه دوم طواف داده شوند و بنا بر احتیاط واجب نایب هم گرفته تا برای آنان در صحن مسجدالحرام طواف نماید.

-- آیه الله فاضل: در فرض سؤال، چنانچه کعبه مقدسه از طبقه دوم پایینتر نباشد، احتیاط واجب آن است که علاوه بر اینکه در طبقه دوم طواف داده می شوند، استنابه هم بنماید؛ و الله العالم.

-- آیه الله مکارم شیرازی: در این گونه موارد که راهی جز این نیست، طواف در طبقه بالا کفایت می کند.

-- آیه الله نوری همدانی: طواف در طبقه فوقانی صحیح نیست و این قبیل افراد باید به وسیله کول گرفتن طواف خود را انجام بدهند و اگر ممکن نشد، لازم است برای طواف خود نایب بگیرند.

-- آیه الله وحید خراسانی: در مفروض سؤال باید نایب بگیرد که در صحن مسجدالحرام طواف نماید و در صورتی که متمکن می باشد و بر او حرجی نیست، احتیاط واجب آن است که خودش هم از طبقه دوم طواف نماید.

-- آیه الله سبحانی: چنین فردی نایب بگیرد و بعداً نیز خودش از هر طبقه ای که اقرب به کعبه است با ویلچر طواف کند. والله العالم

شکایات طواف

س ۱۴۱۶ - اگر در بین طواف نداند چند شوط بجا آورده، وظیفه اش چیست؟

-- آیه الله تبریزی: شک در عدد اشواط طواف واجب موجب بطلان آن است مگر هنگامی که به حجرالاسود برسد شکند، هفت شوط بجا آورده یا بیشتر که بنا بر هفت می گذارد و طوافش صحیح است. والله العالم.

-- آیه الله خامنه ایناگر در بین طواف نداند چند شوط طواف انجام داده طوافش باطل است و باید از سر بگیرد.

-- آیه الله سبحانی: طواف او باطل است.

-- آیه الله سیستانی: طوافش باطل است.

-- آیه الله صافی: طواف باطل است، والله العالم.

-- آیه الله فاضل: طواف او باطل است، والله العالم.

-- آیه الله مکارم: احتیاط واجب آن است که آن را رها کند و از نو شروع کند.

دفتر مقام معظم رهبری
www.leader.ir

--آیه الله نوري: طوافش باطل است و باید اعاده کند.